

صمد حسن زاده در گفت‌وگو با پایگاه خبری اتاق ایران: تحقق رشد اقتصادی 3 درصدی در سال جاری، موفقیت بزرگی است

رئیس اتاق تبریز معتقد است اقتصاد ایران در سال جاری امکان توسعه چندانی ندارد و با شرایطی که فعلاً در تولید، صادرات و زیرساخت‌های کشور دیده می‌شود، اگر میانگین رشد اقتصادی ایران در سال 97 اگر به حوالی 3 درصد برسد می‌توان گفت موفقیت بسیار بزرگی برای کشور فراهم شده است.

اقتصاد ایران با تمام مشکلاتی که در حوزه تولید و نقل و انتقال ارز وجود دارد، سال 96 را با رشد 4.4 درصدی به پایان رساند اما آیا این رشد می‌تواند پایدار باشد و در سال 97 نیز تکرار شود؟ صمد حسن زاده، رئیس اتاق تبریز معتقد است ما در سال‌های گذشته قدرشناس منابع ارزی کسب شده برای کشور نبوده ایم و حتی پس از توافق هسته‌ای نیز که امیدهایی برای گشایش در حوزه اقتصاد ایجاد شد به واسطه نبود مدیریت واحد و عدم انسجام در تصمیم‌گیری‌ها، نتوانستیم از فرصت‌های ایجاد شده استفاده کنیم. حسن زاده می‌گوید: با شرایطی فعلی تولید، صادرات و زیرساخت‌های کشور، تحقق رشد 3 درصدی برای اقتصاد ایران در سال 97 موفقیت بزرگی است و می‌تواند به بهبود وضعیت اقتصادی کمک کند. در ادامه گفت‌وگو صمد حسن زاده، رئیس اتاق تبریز با پایگاه خبری اتاق ایران را می‌خوانید. او در این گفت‌وگو ضمن پیش‌بینی وضعیت اقتصاد در سال جاری، درباره شرایط اقتصادی استان آذربایجان شرقی و همچنین وضعیت صنعت کاشی و سرامیک نیز مواردی را مطرح کرده است.

با توجه به اینکه رشد اقتصادی برای دومین سال پیاپی در سال 96 بالای 4 درصد ثبت شد، چه چشم‌اندازی برای این شاخص در سال 97 متصور هستید و به نظر شما میزان رشد اقتصادی سال آینده چند درصد خواهد بود؟

اقتصادی جمهوری اسلامی ایران در سال‌های دهه 90 از یک دوره وفور درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز برخوردار شد اما متأسفانه در این دوران هیچ‌گونه مدیریتی برای ذخیره کردن درآمد کشور به‌علا نیامد؛ درحالی‌که از سال‌های 91 به بعد دو پدیده سخت تحریم‌های تجاری و مالی غرب علیه کشور و کاهش شدید درآمدهای نفتی، کشور را با مشکلات بزرگی روبرو کرد. در این بین با روی کار آمدن دولت روحانی در سال 92، اقدامات خوبی در حوزه دیپلماسی کشور و پیگیری موضوع توافق هسته‌ای با کشورهای موسوم به 5+1 به عمل آمد اما باین وجود متأسفانه به دلیل نبود مدیریت واحد و انسجام در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌های خارجی در سال‌های اخیر، رشد اقتصادی مدنظر در پی این گشایش اساسی اتفاق نیفتاد. آمارها از رشد 4 درصدی اقتصاد در سال 96 خبر می‌دهند که توسط سازمان‌های رسمی استخراج شده و درست است اما اثرات آن در زندگی مردم آشکار نشد و جامعه در تأمین نیازهای ابتدایی معیشت با سختی مواجه بود. در نهایت اما دولت روحانی تلاش‌های بزرگی برای بهبود اوضاع انجام می‌دهد و امیدواریم در سال 97 همه زیرساخت‌هایی که برنامه‌ریزی شده، نتایج خوبی برای اقتصاد کشور فراهم کند هرچند با این وضعیت به نظر می‌رسد در سال 97 اقتصاد ایران توسعه زیادی نداشته باشد. با شرایطی که فعلاً در تولید، صادرات و زیرساخت‌های کشور دیده می‌شود، میانگین رشد اقتصاد در سال جاری اگر به 3 درصد برسد می‌توان گفت موفقیت بسیار بزرگی برای کشور فراهم خواهد شد.

در این صورت، اگر رشد اقتصادی مثبت در سال 97 تداوم یابد و به 3 درصد برسد، می‌توان چنین برداشت کرد که رکود از اقتصاد ایران رخت بر بسته است؟

مشکلات اقتصاد ایران و رکود اقتصادی، وارث جریان‌هایی است که چندین سال در کشور نهادینه شده است. سیاست‌های خارجی، نبود سیاست‌های درست و استراتژیک برای صنعت، نبود سرمایه‌گذاری‌های خارجی، نداشتن تکنولوژی جدید و مطابق با استانداردهای جهانی، ازجمله مسائلی است که به این سادگی و به زودی نمی‌تواند به اقتصاد ایران کمک کند، به‌گونه‌ای که بتوان گفت رکود از اقتصاد ایران رخت بر بسته است. افزایش نرخ بیکاری مخصوصاً بیکاری جوانان دانشگاهی در کنار معضل فرار مغزها و مدیران از کشور، موضوع کوچکی نیست. در کنار اینها پدیده مخرب قاچاق در کشور هنوز به صورت اساسی ساماندهی نشده، موضوع بهره‌های بانکی و تغییر سیاست‌های این بازار برای حذف سپرده‌های 20 درصد به‌گونه‌ای نیست که بتواند به رفع رکود اقتصادی کمک کند؛ اما مدیریت تخصصی و استفاده از تجارب کشورهای پیشرفته می‌تواند کمک بزرگی برای ارتقای جایگاه اقتصادی کشور باشد.

وضعیت بنگاه‌های اقتصادی در حوزه تخصصی شما یا استان شما به سمت بهبود پیش می‌رود؟

استان آذربایجان شرقی به‌عنوان یک قطب بزرگ اقتصادی کشور همواره تحت الشعاع کلیه سیاست‌های اقتصادی کشور بود و البته در بعضی مسائل کم‌لطفی‌هایی که از مرکز، مخصوصاً از سوی نمایندگان مجلس نسبت به این استان می‌شود شرایط اقتصادی آن را مشکل‌تر می‌کند.

سخت‌گیری‌های قوانین مالیاتی و قانون کار، عدم دسترسی واحدهای تولیدی به نقدینگی موردنیاز و بالا بودن نرخ بهره‌های بانکی، قدرت فعالیت و رقابت را از واحدهای تولیدی سلب کرده است. در مقابل دولت تسهیلاتی را در راستای توسعه و تقویت صنایع کوچک و متوسط و روستایی مصوب کرده است اما غیر از توزیع نقدینگی، هیچ‌گونه تأثیری در اقتصاد کشور نخواهد داشت و این موضوع باید به صورت ریشه‌ای اصلاح شود.

در کشورهای پیشرفته، امکانات را با تقویت برندها و صنایع بزرگ و توسعه برنامه‌های صادراتی و حمایت از تولید داخلی و صنایع کوچک ارتقا می‌دهند. در ایران نیز تقویت بنیه تولیدی روستاها کار خوبی است اما مهم این است که با کدام برنامه ریزی و با چه استراتژی انجام می‌شود.

چه چشم‌اندازی از وضعیت حوزه تخصصی خود یا وضعیت اقتصادی استان خود در سال 97 دارید؟

حوزه تخصصی ما به صنایع معدنی و صنایع کاشی و سرامیک مربوط می‌شود که فعلاً وضعیت مساعدی را تجربه نمی‌کند. در صنعت کاشی ایران سرمایه‌گذاری بسیار بزرگی انجام شده و تقریباً 120 واحد تولیدی با ظرفیت سالیانه در حدود هزار میلیون مترمربع تأسیس شده‌اند. این صنعت از نظر اشتغال‌زایی و ایجاد ارزش افزوده و تولید ثروت برای کشور از محل صادرات و تأمین نیازهای داخلی می‌تواند بسیار مؤثر باشد. ضمن اینکه هیچ‌گونه ارزیابی برای تأمین مواد اولیه این صنعت وجود ندارد و 99 درصد موارد اولیه واحدهای تولید کاشی از داخل تأمین می‌شود. باین وجود، وضعیت رکود مسکن و همچنین افت سطح روابط اقتصادی با دیگر کشورها باعث شده بسیاری از کارخانه‌ها به تعطیلی کشانده شوند یا با ظرفیت ناقص فعالیت کنند.

آمارهای جهانی نشان می‌دهد که میانگین سرانه صرف کاشی و سرامیک در جهان سالانه 2.5 تا 3 متر است؛ یعنی اگر ساخت‌وساز در کشور مناسب باشد سالانه به حدود 200 میلیون مترمربع کاشی و سرامیک فقط برای مصرف داخلی نیاز داریم و مابقی تولیدات می‌تواند با ایجاد شرایط به بازارهای جهانی صادر شود که درآمد برای کشور مزیت مهمی محسوب می‌شود و می‌تواند قسمتی از جایگاه صادرات نفتی را بگیرد.

البته در شرایط فعلی، به دلیل بالا بودن هزینه تولید، بالا بودن نرخ بهره بانکی، نبود مشوق‌های صادراتی و نبود امکان حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی، این قدرت از واحدهای تولیدی سلب شده و کارخانه‌ها یا تعطیل هستند یا با 30 تا 50 درصد ظرفیت کار می‌کنند. این در حالی است که کیفیت محصولات کاشی و سرامیک ایران در حدی است که می‌تواند در بهترین بازارها نیز با انواع مشابه خارجی رقابت کند و در بازارهای افغانستان، عراق و آسیای میانه در برابر محصولات کشورهایمانند ایتالیا و اسپانیا رقابت کند.

</form>